

LBRIS

We know
books

Pr. Dionisios Tambakis

**Prodromos cel nebun
pentru Hristos**

*De la nebunia trotuarelor
în saloanele Raiului*

Traducere din limba greacă:
Cristian Spătărelu

EDITURA EGUMENIȚA
2026

Și Stefanos, cu o seriozitate aproape sfântă, a completat:

– Nu mie. Lui Hristos să-I mulțumești. Acela este Cel ce te va ierta.

Pe drumuri, cuviosul Stefanos umbla neîncetat cu mingiuța în mână, pe când mereu Îl slăvea pe Dumnezeu și zicea:

„Bună ziua, Dumnezeul meu, Atotputernice! Ce zi frumoasă ai răsărit și astăzi! Ești plin de bună-tate și dragoste. De aceea orice clădești este plin de frumusețe și sfințenie. Tu ne trimiți și căldura, care ne amintește de iad ca să ne pocăim; și ploaia, care atunci când cade vreau să dansez sub picăturile ei ca să-mi limpezesc sufletul și să-Ți trimit rugăciuni.

Cât de frumos este ca omul să primească de pre-tutindeni pricină să Te slăvească – și în cele bune, și în cele rele!

Așadar slavă lui Dumnezeu pentru cele de di-nainte, pentru cele de acum, pentru cele de după...

Pentru cele văzute și cele nevăzute...

Pentru cele plăcute și cele neplăcute...

Peste tot arăți și lucrezi bunătatea Ta.

Dar să nu te mâinii pe sărmanii Tăi copii. Căci nu știi ce fac. Dacă ar fi știut, ar fi dansat împreună cu mine, cel fără de minte. Lasă-mă deci să vorbesc și ascultă-mă. Știu că mă ascuți. Mereu mă ascuți... Toți se uită la mine și se miră. De ce se miră? Ei nu văd că Tu ești aici? Vorbește-le așa cum îmi vorbești mie, Hristoase al meu! Nu-i lăsa... sunt și aceștia frații mei. Le e teamă. Miluiește-i! Facă-se voia Ta...".

Cuprins

Prolog	7
I. „Căci înțelepciunea lumii acesteia este nebunie în fața lui Dumnezeu”	9
II. „Dacă i se pare cuiva, între voi, că este înțelept în veacul acesta, să se facă nebun, ca să fie înțelept”	11
III. „Ai ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit pruncilor”	20
IV. „...Fiindcă ne-am făcut priveliște lumii și îngerilor și oamenilor”	22
V. „Căci cuvântul Crucii, pentru cei ce pier, este nebunie; iar pentru noi, cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu”	27
VI. Fapta lui Dumnezeu, socotită de către oameni nebunie, este mai înțeleaptă decât înțelepciunea lor”	31
VII. „Oameni și dobitoace vei izbăvi, Doamne”	43
VIII. „Noi suntem nebuni pentru Hristos”	45
IX. „Cel ce fuge, să fugă, iar cel ce rămâne, să se deprindă cu lumea zadarnică și înșelătoare”	47
X. „Dumnezeu și-a ales pe cele nebune ale lumii, ca să rușineze pe cei înțelepți”	50
XI. „N-a dovedit Dumnezeu nebună înțelepciunea acestei lumi?”	53
XII. „Domnul cunoaște gândurile înțelepților, că sunt deșarte”	55
XIII. „...Toate faptele dreptății noastre ca un veșmânt întinat”	59
XIV. „Pierde-voi înțelepciunea înțelepților”	62

XV. „...Și știința celor învățați voi nimici-o”	65
XVI. „În dar ați luat, în dar să dați”	69
XVII. „Dumnezeu și le-a ales pe cele nebune ale lumii, ca să rușineze pe cei înțelepți...”	71
XVIII. „Primăvară dulce, Fiul meu preadulce, frumusețea unde Ți-a apus?”	75
XIX. „...Dă-mi mie pe acest străin, ca să ascund în mormânt, pe cel Care ca un străin, nu avea unde să-și plece capul”	77
XX. „Acum toate s-au umplut de lumină, și cerul și pământul și cele de dedesubt”	79
XXI. „Zicând că sunt înțelepți, au ajuns nebuni”	81
XXII. „Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți, căci a unora ca aceștia este împărăția lui Dumnezeu”	84
XXIII. „A binevoit Dumnezeu să mântuiască pe cei ce cred prin nebunia propovăduirii”	86
Postfață	87
1. Nu din lumea aceasta	87
2. Atunci când nebunia devine... sfințenie	100
Epilog. Breasla nebunilor în... saloanele trotuarelor	116

Distribuție:
S.C. Egumenița S.R.L.
tel./fax: 0236-326.730
e-mail : editura@egumenita.ro
www.egumenita.ro

Prolog

Cei mai mari magicieni ai acestei lumi, care Crâd de ea și-i scapă printre degete, sunt nebunii pentru Hristos. Trec pe lângă tine și nici nu-ți dai seama. Sunt, de multe ori, marcați cu vreun semn, nebuni, neadaptați, neînțeleși, netâlcuiți, neintegrați, mereu pe fugă, nepăsători, nesociabili, cu haine nepotrivite, murdari pe dinafară, dar îngrijiiți și aranjați pe dinăuntru și cu finețe duhovnicească, disprețuiți și mereu marginalizați de regulile și imperatiivele acestei lumi aparent serioase și potrivnice lui Dumnezeu.

Iar dacă vreodată îi observi, ei deja au dispărut și s-au ascuns bine în ungherele lor sfinte, în care nimeni nu poate pătrunde - nici Însuși Dumnezeu, care-i respectă, se bucură și prăznuiește pentru sfinții Lui nebuni, și de aceea nu le calcă niciodată avatonul¹, care devine în felul acesta cale bătătorită, pe care merg și Îl ating pe nevăzutul Dumnezeu.

Vrând deci să arătăm și să dovedim, cu puterile sărăcăcioase pe care le avem, sfânta lor nebunie pentru Hristos neînțeleasă de oameni, vom lua unele părți din viețile sfinților nebuni pentru Hristos Andrei și Simeon, din viața sfântului contemporan

¹ Cuvântul „ávaton” provine din greaca veche (ἄβατον), având semnificația de „loc neumblat”, „inaccesibil” sau „sfânt”. (n.tr.)

Gavriil din Georgia (+1995), dar și întâmplări create de imaginația noastră, și le vom așeza într-un cadru contemporan, întruchipându-l și însufletindu-l pe eroul nostru, Prodromos cel nebun.

Nebunii pentru Hristos sunt necesari și trebuincioși pentru lumea noastră. Este un mod de a lua în derâdere lumea, care crede că-L poate batjocori pe Dumnezeu și adevărul Lui.

De altfel și Dumnezeu este nebun și nedrept și doar în această nedreptate a Lui nădăjduim, căci, dacă ar fi fost drept, ar fi trebuit să ne trimită pe toți în iad.

I

„Căci înțelepciunea lumii acesteia este nebunie în fața lui Dumnezeu”².

Oasculta mereu pe Maritsa din Smirna în tot ce spunea.

Era o bătrână bună care locuia pe aceeași străduță și îl iubea ca pe copilul ei. Se trăgea din sfântul pământ al Smirnei. Se mândrea că, după naștere, fusese botezată de mâinile sfinte ale cuviosului Mucenic din Aivaliu, Mitropolitul Grigorie. Așadar o avea ca pe a doua mamă a lui, după ce mama sa, blânda Antigona, murise.

Și o durea sufletul să-l vadă pe Prodromos așa nebun. Din ziua aceea, de Sfântul Ioan, parcă mintea i-ar fi luat-o razna și începuse să alerge pe ulițe și să zburde, să vorbească în dodii, să facă pe omul beat, să danseze rânjind și să facă gesturi necugetate.

Atunci trecătorii l-au luat la ochi și au început să-l palmuiască și să-i dea cu piciorul, iar unii șmecheri obraznici îl loveau atât de tare, încât erau gata să-i rupă gâtul. Dar și unele muieri țâfnoase, care se pretindeau evlavioase, îl blesteau cu furie pe drum și, dând din cap, îl numeau demonizat.

² I Corinteni 3, 19.

– Auzi, Prodrornos, îl sfătui atunci țața Maritsa, nebun sau nu, du-te și tu la judecătorie, poate ți-o da vreo pensie. Am aflat că se dă pensie și pentru nebuni. Ce ai de pierdut? Aici o primesc cei sănătoși, de ce să n-o primești și tu? O să zici că-i puțin, dar ceva e și asta, ca să te poți descurca în viață. Altfel cine o să te îngrijească?

Zicându-i asta mereu, l-a convins. Nu că ar fi avut nevoie de ceva de la oameni ca să nu moară de foame. Dar era necesar să fie recunoscut pentru nebunia lui și să fie trecut în catastiful oficial al nebunilor. Astfel ar fi scăpat cu acte-n regulă de năpastele și tirania lumii și ar fi putut să umble și să alerge unde voia, fără ca cineva să-l poată împiedica.

– Hai că m-ai convins, țață Maritso! O să mă duc să văd care-i treaba la judecătorie. Dar dacă o să mă declare nebun – cu ajutorul lui Dumnezeu – atunci o să-ți dau pensia mea ca s-o duci bine la bătrânețe.

– Tu ai mai întâi grijă de tine! Auzi ce-ți spun? Pentru că dacă n-o să ai din ce te ține...”.

– Nu te îngrijora pentru mine, țață Maritso! Eu sunt dator să mă gândesc la Dumnezeu, iar El e dator să se îngrijească de vrabia Lui, de nebunul Lui. Lasă-mă deci în mâinile sfinte ale lui Dumnezeu.

II

„Dacă i se pare cuiva, între voi, că este înțelept în veacul acesta, să se facă nebun, ca să fie înțelept”³.

Unu, doi, trei, salutare, nebunule Prodrornos! „Înnebuniți ca să nu înnebuniți! Auziți?”, striga fericit pe drumuri, ca și când ar fi sărbătorit faptul că era nebun.

„Auziți cu toții? Înnebuniți ca să nu înnebuniți! Dacă nu înnebuniți pentru Dumnezeu, o să înnebuniți de-a binelea și o să vă trimită la balamuc”.

Fusese evaluat într-adevăr ca nebun și i se dăduse o mică pensie de la Primărie.

Nu fusese ceva greu. În zori a bătut la ușa țaței Maritsa, pe când se ruga în camera sa, în tovărășia sfintelor icoane, și, plin de entuziasm, a luat de pe divanul ei un giulgiu cu care se acopereau morții.

– Bună ziua, țață Maritso, pot să-ți împrumut puțin acest giulgiu?

– Ce să faci cu el, binecuvântatule, cu noapte-n cap? Acesta este pentru când îmi va sosi ceasul.

– Și când crezi că va fi asta, țață Maritso? Nu-mi trebuie mult. Mă duc puțin să mor și după aceea mă întorc.

– Omul moare o singură dată.

³ I Corinteni 3, 18.